

Peti hrvatski biennale ilustracije

Zagreb, 17. lipnja – 27. srpnja 2014.

Među mnogobrojnim izložbama jedna je svakako nezaobilazna i uvijek s nestrpljenjem očekivana, međunarodni bijenale ilustracije u Galeriji Klovićevi dvori, ove godine održan peti put od 17. lipnja do 27. srpnja.

Ta već tradicionalna manifestacija daje dostojanstveno mjesto ilustraciji i popratnim temama te vrijedne i jedinstvene likovne discipline. Ilustracija, koja na prvi pogled nema potpunu slobodu, odnosno određena je ograničenim suverenitetom vlastita likovnoga područja, može djelovati kao samostalno djelo. Ipak, najčešće je povezana s nekim već postojećim literarnim predloškom na temelju kojega autor, tj. ilustrator, treba „čitati zadani tekst“, odnosno protumačiti, objasniti, nadopuniti, interpretirati i vizualno približiti upravo taj već prethodno oblikovan tekstualni predložak. Knjiga, novine, časopis ili plakat mnogo su učestaliji i primjenjiviji mediji ilustracije nego galerija, izložba ili umjetnički salon. *Peti hrvatski biennale ilustracije*, poput prethodnih, nastoji preispitati status toga specifičnoga literarno-likovnoga problema te utvrditi mjesto ilustracije u suvremenoj i aktualnoj tehničko-tehnološkoj produkciji i izlagačkoj praksi. Uz navedeno nastoji se, uz najizraženiju dječju, poticati i druge vrste ilustracije: reklamnu, novinsku i književnu te promovirati, to jest afirmirati nove, „mlade i svježije“ autore koji se ne koriste ilustracijom isključivo kao medijem namijenjenim tiskovnoj formi, već idu puno dalje rabeći i druga izražajna likovna sredstva.

Izložba je međunarodnoga karaktera, a u prostorima Galerije Klovićevi dvori ugostila je 88 autora iz 14 država: Australije, Austrije, Brazila, Češke, Francuske, Grčke, Hrvatske, Irana, Italije, Rumunjske, Rusije, Slovenije, Španjolske i Urugvaja.

Partnerska je zemlja I. R. Iran, posebno izdvojena jer se prvi put mogao vidjeti sažet pregled suvremene iranske ilustracije, koju su kreirala trinaestorica mladih iranskih umjetnika čiji pogledi u potpunosti prate svjetske trendove, ali i povijesni pregled ilustracije u tekstu o likovnoj umjetnosti Irana koja datira još iz 14. stoljeća, a nalazi se u mnogim značajnim književnim oblicima diljem svijeta.

Uz Iran posebno mjesto zauzeli su i studenti Umjetničke akademije iz Osijeka te njihovi francuski kolege. Sedamnaest studenata (9 osječkih i 8 francuskih) u suradnji sa svojim mentorima ilustriralo je na zajednički izabranu temu, *Basne* Jeana de La Fontainea. Za Umjetničku akademiju u Osijeku ovaj bijenale ima i dodatni značaj jer su izložene radove odlučili i dodatno predstaviti u prostorima vlastite akademije. Njihova je izložba „Peti hrvatski biennale u gostima“ realizirana povodom pokretanja još jednoga, na ovim prostorima svakako jedinstvenoga diplomskoga studija – studija ilustracije.

Također, ne treba izostaviti ni dvojicu španjolskih umjetnika ilustracije – to su Jose Antonio Tassies Panella i Javier Angel Zabala Herrero koji su dali i edukativni doprinos u sklopu tematskih likovnih radionica i predavanja za odrasle. Sudjelovali su profesionalni ilustratori, studenti i drugi zainteresirani posjetitelji.

Treba napomenuti kako je svaki dosadašnji bijenale, pa tako i ovaj, završio dodjelom nagrada. Ovogodišnja „Velika nagrada“ – „Grand prix“ za najzaslužnijega predstavljenoga autora pripala je slikaru, grafičaru, kiparu, književniku te utemeljitelju suvremene dječje

poezije i najnagrađivanijemu hrvatskome dječjem piscu Zvonimiru Balogu (30. svibnja 1932. – 2. studenoga 2014.). Manifestacija *Peti hrvatski biennale ilustracije* dosljedno prati početni koncept koji se sastoji od realizacije određene ideje, predstavljanja izabranih majstora ilustracije te sljedećih godina zasebnim izložbama daje priliku publici upoznati se s cjelokupnim opusom prvonagrađenoga autora. Na protekla četiri bijenala to su bili Svjetlan Junaković (2007., Hrvatska), Dušan Kallay (2009., Slovačka Republika), Alenka Sottler (2011., Slovenija) i Tomislav Torjanac (2013., Hrvatska). Tijekom narednih dviju godina, do sljedećega bijenala, možemo stoga očekivati predstavljanje Balogova opusa.

Iako se glavni program održavao u Galeriji Klovićevi dvori, također treba istaknuti i izložbu plakata kluba Močvara održanu u sklopu manifestacije, na kojoj su ilustracije predstavljene u Kuli Lotrščak od 17. lipnja do 13. srpnja 2014. godine. Ta izložba uključila je mali, probrani izbor plakata Kluba koji je u proteklih petnaest godina rada, pored važnoga kulturnoga i socijalnoga utjecaja, svoju prepoznatljivost u javnosti izgradio upravo uz pomoć jedinstvenoga oblikovanja promotivnih tiskovnih vizualnih materijala, odnosno plakata. Mnogi izloženi plakati prepoznati su i na međunarodnoj razini – neki od njih objavljeni su u raznim inozemnim publikacijama kao plakati svjetske klupske scene.

Ponuđenim bogatstvom kulturnih, likovnih i edukativnih sadržaja međunarodna izložba *Peti hrvatski biennale ilustracije* privukla je pozornost brojnih posjetitelja, a važnošću sadržaja itekako je doprinijela promoviranju vizualne kulture te ilustracije kao vrijedne i jedinstvene likovne discipline.

Vedran Markulin

European Conference on Children's Film (ECCF) and the KIDS Regio Forum

Erfurt, Germany, 18 June and 19 – 20 June 2014

The first *European Conference on Children's Film – Spotlight on Children's Film Research* took place on 18 June 2014 in Erfurt, Germany, and was followed by the KIDS Regio Forum which took place from 19 to 20 June also in Erfurt. The first conference was of a scholarly and academic nature, focusing on research questions regarding the status and different aspects of (mostly European) children's films. The conference was organised through the collaboration of the University of Erfurt and Eberhard Karls University Tübingen. The papers at the conference were presented by 12 scholars from 8 countries (Germany, Sweden, Denmark, Croatia, Great Britain, Netherlands, France and Italy) and from 11 different European academic institutions.

The conference started with the welcoming note by Prof. Dr. Sven Jöckel from the University of Erfurt, Faculty of Philosophy (Department of Media and Communication) and was followed with the "Keynote on the Status Quo of European Children's Film Research" by Franziska Matthes where different disciplines of children's film scholarship were delineated. The disciplinary context and focus of the papers presented at the conference included film studies, media education, literature studies, film sociology and